

**BORBE U BOSNI I HERCEGOVINI 1944. GODINE
(april)**

I

**Dokumenta jedinica Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih
odreda Jugoslavije**

	Strana
Naredba Štaba 1. proleterskog korpusa NOVJ od 1. aprila 1944. za organizaciju telefonske službe pri štabovima korpusa, divizija, brigada i komandama brdskih baterija — — — — —	7
Brojno stanje ljudstva, stoke i naoružanja 1. proleterskog korpusa NOVJ na dan 1. aprila 1944. godine — — — — —	9
Izveštaj Štaba 4. divizije od 1. aprila 1944. Štabu 5. korpusa NOVJ 0 dejstvima u Bosanskoj krajini od 11. do 26. marta — —	14
Izvod iz operacijskog dnevnika Štaba 17. divizije za drugu polovinu marta dostavljen 1. aprila 1944. Štabu 3. korpusa NOVJ —	20
Izveštaj Štaba 2. vojvođanske brigade od 1. aprila 1944. Štabu 16. NOU divizije o napadu na Gavrića brdo i Mukat — — —	26
Izveštaj Štaba 12. krajiške brigade od 1. aprila 1944. Štabu 11. NOU divizije o dejstvu brigade od 15. do 31. marta — — — —	29
Izveštaj Štaba 12. slavonske brigade 12. NOU divizije od 1. aprila 1944. Štabu 6. korpusa NOVJ o dejstvu i radu brigade od 20. do 31. marta — — — — — — — — — —	34
Izveštaj Štaba 18 hrvatske brigade 38. NOU divizije od 1. aprila 1944. Štabu 36. NOU divizije o borbama sa četnicima u Crkvini 1 Slatini i o vojno-političkoj situaciji na sektoru Šamac — Modrica — Gradačac — Brčko — — — — — — — — —	40
Naređenje Štaba 1. proleterske brigade od 2. aprila 1944. štabovima bataljona i komandama jedinica za raspored na sektoru Mrkonjić-Grada i odbranu slobodne teritorije — — — —	42
Izveštaj Štaba 3. vojvođanske brigade od 2. aprila 1944. Štabu 36. NOU divizije o dejstvu brigade od 16. do 31. marta — —	46
Obavještenje Štaba 13. proleterske brigade „Rade Končar“ od 2. aprila 1944. Štabu 11. NOU divizije o prebacivanju brigade sa sektora Petrovo polje — Gostilj — Jajce na sektor Mrkonjić-Grada — — — — — — — — — —	54
Zapovijest Štaba 16. muslimanske brigade od 2. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za čišćenje neprijateljskih snaga na sektoru Goražda — — — — — — — — — —	56
Izveštaj Štaba Posavsko-trebavskog NOP odreda od 2. aprila 1944. Štabu 36. NOU divizije o rasporedu i dejstvu odreda na pro-	

storu Bukvika, Bosanskog Šamca, Modriče i Gradačca i o situaciji na Trebavi i u Posavini — — — — —	58
Naređenje Štaba 1. proleterske divizije od 3. aprila 1944. Štabu 1. proleterske brigade za sprečavanje neprijateljskog prodora sa linije Jezero — Mrkonjić-Grad — Rogolje ka Mlinišcima —	60
Izvještaj Štaba 1. proleterske brigade od 3. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o borbama oko Mrkonjić-Grada — — — — —	62
Izvještaj Štaba 10. hercegovačke brigade od 3. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o borbi na Hadžibegovom brdu i Modropcu —	63
Relacija Štaba 10. hercegovačke brigade od 3. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o borbama na sektoru Bileće u martu — —	65
Zapovijest Štaba 16. muslimanske brigade od 3. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za raspored i dejstvo na prostoru Hranjen — Ustikolina — Foča — — — — —	77
Naređenje Štaba 11. NOU divizije od 4. aprila 1944. štabovima 12. krajiške i 12. slavonske brigade za napad na četnike na prostoru Detlak — Palačkovci — — — — —	79
Izvještaj Štaba 29. NOU divizije od 4. aprila 1944. Vrhovnom štabu NOV i POJ o situaciji u Hercegovini i o stanju u diviziji —	80
Izvještaj Štaba 1. proleterske brigade od 4. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o situaciji na položajima oko Mrkonjić-Grada	84
Naređenje Štaba 3. korpusa NOVJ od 5. aprila 1944. Štabu Kladanjsko-očinskog NOP odreda za izvođenje akcija na prostoru oko Kladnja — — — — —	86
Naređenje Štaba 5. korpusa NOVJ od 5. aprila 1944. štabovima potčinjenih jedinica za formiranje čete za vezu u divizijama i brigadama — — — — —	88
Obavještenje Štaba 5. korpusa NOVJ od 5. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o koncentraciji snaga na prostoru Čađavica — Sitnica — Ključ — Slatina radi zatvaranja pravca Mrkonjić-Grad — Ključ — — — — —	93
Relacija Štaba 29. NOU divizije od 5. aprila 1944. Štabu 2. korpusa NOVJ o borbama u Hercegovini i na prostoru Lastva — Zubci u martu — — — — —	95
Obavještenje Štaba 36. NOU divizije od 5. aprila 1944. Komandi područja za Trebavu i Posavinu o situaciji na sektoru Boče — Palanka — Brka — — — — —	107
Izvještaj Štaba 3. proleterske (krajiške) brigade od 5. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o dejstvu brigade od 15. do 27. marta — — — — —	109
Zapovijest Štaba 16. muslimanske brigade od 5. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za raspored i zatvaranje pravca Goražde — Foča i za raspored novih vojnih rukovodilaca pristiglih iz 2. krajiške brigade — — — — —	110
Naređenje Štaba 4. NOU divizije od 6. aprila 1944. štabovima brigada i NOP odreda za rušenje željezničkih pruga — — — — —	113
Zapovijest Štaba 6. proleterske divizije „Nikola Tita“ od 6. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za napad na neprijateljska uporišta Dobro Selo, Doljane, Brotnju, Međedak i Suvaia — —	114
Obavještenje Štaba 29. NOU divizije od 6. aprila 1944. Štabu 27. NOU divizije o situaciji u Hercegovini i o formiranju Obaljske partizanske čete — — — — —	119
Naređenje Štaba 3. proleterske (krajiške) brigade od 6. aprila 1944. štabovima bataliona za raspored i dejstvo na liniji Vaganj — Hotkovci — Stekerovci — — — — —	121

Izveštaj Štaba 9. krajiške brigade od 6. aprila 1944. Štabu 5. korpusa NOVJ o situaciji na prostoru Strbina - Mliništa - - -	123
Naređenje Štaba 3. korpusa NOVJ od 7. aprila 1944. Štabu 16. NOU divizije da obezbijedi komoru prilikom prebacivanja hrane sa područja Majevica do Rakinog brda - - - - -	124
Naređenje Štaba 1. proleterske divizije od 7. aprila 1944. Štabu 1. proleterske brigade za zatvaranje pravca od Jezera, Mrkonjić-Grada i Čađavice ka Mliništimu - - -	125
Naređenje Štaba 11. NOU divizije od 7. aprila 1944. štabovima potčinjenih jedinica za rušenje željezničke pruge Derventa - Doboj - Teslić i Celinac - Banja Luka - - - - -	128
Naređenje Štaba 29. NOU divizije od 7. aprila 1944. Štabu 10. hercegovačke brigade da uputi jedan bataljon u Viluse a dva bataliona da orijentiše ka Lastvi - - - - -	130
Izveštaj Štaba 29. divizije od 7. aprila 1944. Štabu 2. korpusa NOVJ 0 borbama na sektorima Stolac - Ljubinje, Zubci - Lastva - Grahovo i Bileća - Trebinje - - - - -	132
Izveštaj Štaba 3. proleterske (krajiške) brigade od 7. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o rasporedu brigade na liniji Stekerovci - Hotkovci - Vaganj i na sektoru prema Livnu -	136
Predlog Štaba 5. korpusa NOVJ od 8. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije da preuzme zatvaranje pravca Jajce - Mrkonjić-Grad - - - - -	138
Naređenje Štaba 4. NOU divizije od 8. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za odbranu slobodne teritorije - - - - -	139
Naređenje Štaba 16. NOU divizije od 8. aprila 1944. štabovima brigada za raspored i dejstvo na sektoru Tobut - Mezgraja - Trnova - Bare - Jelica - - - - -	140
Izveštaj Štaba 10. hercegovačke brigade od 8. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o upućivanju Prvog i Sitničkog bataljona ka Mosku i o situaciji na prostoru Vilusa - - - - -	144
Izveštaj Štaba 12. hercegovačke brigade od 8. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o borbama na prostoru Visočnik - Šehović Glavica - Klobuk i Orao - Zagora - - - - -	146
Izveštaj Štaba 1. proleterskog korpusa od 9. aprila 1944. Načelniku Vrhovnog štaba NOV i POJ o situaciji na prostoru Jajce - Mrkonjić-Grad - Sitnica - - - - -	149
Obavještenje Štaba 36. NOU divizije od 9. aprila 1944. Štabu Posavsko-trebavskog odreda o ulasku odreda u sastav 38. divizije	151
Izveštaj Štaba 10. hercegovačke brigade od 9. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o borbama s četnicima u Podosoju, Vrbnu 1 kod Bileće - - - - -	152
Naredba Štaba 1. proleterske divizije od 10. aprila 1944. o pohvali nekih jedinica, boraca i starješina 1. proleterske brigade koji su se istakli u trodnevnim borbama na sektoru Jajce - Mrkonjić-Grad - - - - -	153
Izveštaj Štaba 4. divizije od 10. aprila 1944. Štabu 5. korpusa NOVJ o dejstvima u Bosanskoj krajini od 25. marta do 10. aprila -	157
Naređenje Štaba 27. NOU divizije od 10. aprila 1944. štabovima Z-krajiške i 19. birčanske brigade za pokret sa prostorijske Kalinovik - Trnovo na prostoriju Rakitnica - Lukavac - Urnojljani - - - - -	166
Zapovijest Štaba 29. NOU divizije od 10. aprila 1944. Štabu 10. hercegovačke brigade da uputi jedan bataljon komandantu divizije u Velimlje - - - - -	168

Naređenje Štaba 1. proleterske brigade od 10. aprila 1944. štabovima bataljona i komandama jedinica za pokret sa sektora Gerzovo – Pecka – Mračaj na prostorijsu Gornje Mile – Jezero – Ljoljići – Gorica i Đumezlije – Hoćune – – – – –	170
Izveštaj Štaba 1. proleterskog korpusa od 11. aprila 1944. Načelniku Vrhovnog štaba NOV i POJ o borbama kod Gornje Suvaje, Ajderovca i Priške – – – – –	173
Izveštaj Štaba 11. hercegovačke brigade od 11. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o neprijateljskim snagama u Stocu i o borbama u Pribilovcima – – – – –	174
Izveštaj Štaba 5. korpusa NOVJ od 12. aprila 1944. Vrhovnom štabu NOV i POJ o napadu na neprijateljska uporišta na željezničkim prugama u srednjoj i zapadnoj Bosni – – – – –	173
Naređenje Štaba 16. NOU divizije od 12. aprila 1944. štabovima brigada za izvlačenje iz borbe i za raspored na prostorijama Mededa – Baljkovica, Kitovnica – Planina i Muslimanski Nezuk – Potočani – – – – –	181
Naređenje Štaba 29. NOU divizije od 12. aprila 1944. Štabu 11. hercegovačke brigade za dejstvo na komunikacijama Stolac – Dabar i Stolac – Ljubinja – – – – –	183
Obavještenje komandanta 29. NOU divizije od 12. aprila 1944. Štabu divizije o situaciji na sektoru Viluse – Grahovo – – – – –	185
Zapovijest Štaba 39. NOU divizije od 12. aprila 1944. štabovima 15. krajiške brigade, Udarnog i Zmijanjskog NOP odreda za raspored i dejstvo na prostoru Donji Pervan – Borkovići – Slavička, Gornje Slivno – Lušići, Pavići – Pejakovići i za zatvaranje pravca Banja Luka – Sitnica – – – – –	187
Izvod iz operacijskog dnevnika Štaba 5. vojvođanske brigade za drugu polovinu marta dostavljen 12. aprila 1944. Štabu 36. NOU divizije – – – – –	1 8 9
Naređenje Štaba 1. proleterske divizije od 13. aprila 1944. Štabu 1. proleterske brigade za raspored i dejstvo na položajima oko Mrkonjić-Grada i za zatvaranje pravaca od Jajca ka Mrkonjić-Gradu i Mliništim – – – – –	200
Zapovijest Štaba 29. NOU divizije od 13. aprila 1944. Štabu 10. hercegovačke brigade, Sjevernohercegovačkom NOP odreda i bataljonu „Savo Belović“ za zatvaranje pravaca Plana – Bičleća i Stepen – Gacko i za dejstvo ka Studencima – – – – –	203
Izveštaj komandanta 29. NOU divizije od 13. aprila 1944. Štabu divizije o borbama na Kešeljevoj Gradini i kod Riječana – – – – –	206
Zapovijest Štaba 38. NOU divizije od 13. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za raspored i dejstvo na Majevici i u Posavini u slučaju neprijateljskog napada na sektor divizije – – – – –	207
Izveštaj Štaba 9. krajiške brigade od 13. aprila 1944. Štabu 10. NOU divizije o dejstvu 1. i 4. bataljona od 28. marta do 12. aprila – – – – –	1 1
Izveštaj Štaba 1. proleterskog korpusa od 14. aprila 1944. Načelniku Vrhovnog štaba NOV i POJ o neprijateljskim snagama u Jajcu i na komunikaciji Donji Lapac – Srb – – – – –	214
Naređenje Štaba 16. NOU divizije od 14. aprila 1944. štabovima 2. i 4. brigade za prebacivanje na sektor Krstac – Teočak – Čajira – Rastošnica – Ravni Zavid – Završje – – – – –	215
Brojno stanje ljudstva, oružja, municije, komore, materijala za vezu i minerske opreme Drvarskog NOP odreda na dan 14. aprila 1944. godine – – – – –	219

Izvještaj Štaba 3. korpusa NOVJ od 15. aprila 1944. Vrhovnom štabu NOV i POJ o borbama u istočnoj Bosni u martu - -	220
Izvještaj Štaba 10. divizije od 15. aprila 1944. Štabu 5 korpusa NOVJ da zbog loših vremenskih prilika za izvjesno vrijeme neće moći snabdijevati divizijsku bolnicu žitom sa sektora Ramskog i Travničkog NOP odreda - - -	228
Izvještaj Štaba 11. divizije od 15. aprila 1944. Štabu 5. korpusa NOVJ o dejstvu divizije u sjevernom dijelu srednje Bosne od 1. do 15. aprila - - - - -	229
Naređenje Štaba 10. hercegovačke brigade od 15. aprila 1944. štabovima 3. bataljona 11. hercegovačke brigade, 5. bataljonu i Sitničkom bataljonu za vršenje pritiska na Bileću i za napad na Kukun i Osmić-Gomile - - - - -	236
Izvještaj štaba 12. krajiške brigade od 15. aprila 1944. Štabu 11. NOU divizije o dejstvu brigade od 1. do 15. aprila - - -	238
Izvještaj Štaba 12. slavonske brigade 12. NOU divizije od 15. aprila 1944. Štabu 11. NOU divizije o rasporedu i namjerama brigade	245
Zapovijest Štaba 5. korpusa NOVJ od aprila 1944. štabovima 4. i 39. divizije i djelovima 10. divizije za napad na Prijedor, Ivanjsku i Martin-Brdo - - - - -	247
Naređenje Štaba 11. NOU divizije od 16. aprila 1944. štabovima 12. i 14. brigade i Prnjavorskom NOP odredu za vršenje pritiska na istočni dio Banje Luke i demonstrativni napad na Klačnice - - - - -	250
Izvještaj Štaba 2. vojvođanske brigade od 16. aprila 1944. Štabu 16. NOU divizije o rasporedu neprijateljskih snaga na sektoru Begutovo Selo - Trnova - - - - -	254
Izvještaj Štaba 3. proleterske (krajiške) brigade od 16. aprila 1944. Štabu 1. proleterskog korpusa o borbama u selima Guberu, Ziroviću i Ljubunčiću - - - - -	256
Izvještaj Štaba 3. vojvođanske brigade od 16. aprila 1944. Štabu 36. NOU divizije o dejstvu brigade od 1. do 15. aprila - - -	258
Naredba Štaba 1. proleterske divizije od 17. aprila 1944. za organizaciju potkivačkog kursa i kursa marvenih bolničara i za formiranje inžinjerijske čete divizije i minerskih vodova brigada - - - - -	268
Zapovijest Operativnog štaba 16. i 36. NOU divizije od 17. aprila 1944. štabovima brigada za prebacivanje južno od rijeke Spreee	271
Izvještaj Štaba 1. vojvođanske brigade od 17. aprila 1944. Štabu XVI NOU divizije o borbama na prostoru Čelić - Koraj - Maleševci od 14. do 31. marta - - - - -	274
Izvještaj Štaba 10. hercegovačke brigade od 17. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o upućivanju savezničkih avijatičara za Andrijevicu i o prebacivanju 1. bataljona na sektor Moska -	284
Izvještaj Štaba 1. proleterskog korpusa od 18. aprila 1944. Načelniku Vrhovnog štaba NOV i POJ o borbama kod Bešpelja, Bareva i Ljubunčića - - - - -	286
Izvještaj Štaba 1. proleterskog korpusa od 19. aprila 1944. Načelniku Vrhovnog štaba NOV i POJ o situaciji u južnom dijelu zapadne Bosne - - - - -	288
Izvještaj Štaba 10. divizije od 19. aprila 1944. Štabu 5. korpusa NOVJ o dejstvu divizije od 1. do 15. aprila - - - - -	289
Obavještenje Štaba 16. NOU divizije od 19. aprila 1944. Štabu 36. NOU divizije o rasporedu svojih jedinica na prostoru Osmaci - Podborogovo, Kusonje - Zidonje i južno od ceste Tuzla - Zvornik - - - - -	2 9 4

Izveštaj komandanta 29. NOU divizije od 19. aprila 1944. Štabu divizije o zauzeću Vilusa i rasporedu 12. hercegovačke brigade na prostoru Klobuk, Grahovac, Zagora i Viluse — —	296
Naređenje Štaba 1. proleterske brigade od 19. aprila 1944. štabovima 2, 4. i 6. bataljona za obezbjeđenje 13. proleterske brigade pri prelazu rijeke Vrbas na odsjeku Barevo — Crna Rijeka — —	298
Izveštaj komandanta 1. proleterske brigade od 19. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o borbama na sektorima Dreuša — Vlasinje — Barevo i Gornje i Donje Mile — — — —	300
Naređenje Štaba 5. kozarske (krajiske) brigade od 19. aprila 1944. štabovima 2, 3. i 4. bataljona za raspored i smještaj na prostoru Čečava, Pojezna — Cerani i Glogovac — Podgajci — —	301
Izvod iz operacijskog dnevnika Štaba 5. vojvođanske brigade za prvu polovinu aprila dostavljen 19. aprila 1944. Štabu 36. NOU divizije — — — — — — — — — — — — — — — —	303
Obavještenje Štaba 3. korpusa NOVJ od 20. aprila 1944. Glavnom štabu NOV i PO Vojvodine o rasporedu i zadacima 16. i 36. divizije — — — — — — — — — — — — — — — —	311
Naređenje Štaba 1. proleterske divizije od 20. aprila 1944. Štabu 13. proleterske brigade „Rade Končar“ za prelaz preko rijeke Vrbas kod sela Bočac i za prebacivanje na prostor Podrašnica — Medna — Baraci — — — — — — — — — —	313
Zapovijest Štaba 16. NOU divizije od 20. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za prebacivanje i raspored na sektorima Sajtovići — Zidonje, Pobude — Hranča i Supčane — Cikote — —	315
Naređenje Štaba 27. NOU divizije od 20. aprila 1944. štabovima 2. krajiske i 19. birčanske brigade i Jahorinskom NOP odredu za prebacivanje na prostor Jelašca — Borija — — — — —	319
Naređenje Štaba 29. NOU divizije od 20. aprila 1944. Štabu. 10. hercegovačke brigade za zatvaranje pravaca Gacko — Kobilja Glava i ka Bileći — — — — — — — — — — — — — —	320
Izveštaj Štaba 5. kozarske (krajiske) brigade od 20. aprila 1944. Štabu 11. NOU divizije o uništenju neprijateljskog voza na pruzi između Rudanke i Kotorskog — — — — — — — —	322
Izveštaj Operativnog štaba grupe bataljona od 20. aprila 1944. Štabu 11. NOU divizije o rasporedu na prostoru Jelanska — Stanari — — — — — — — — — — — — — — — —	323
Izveštaj Štaba 3. proleterske (ličke) brigade od 21. aprila 1944. Štabu 6. proleterske divizije „Nekola Tesla“ o borbi kod Osredaka i Cvjetnića — — — — — — — — — — — — — —	325
Izveštaj zamjenika političkog komesara 5. kozarske (krajiske) brigade od 21. aprila 1944. Štabu 11. NOU divizije o ispadu neprijateljskih snaga iz Teslića na položaje Ukrinica — Čečava	328
Naređenje Štaba 1. proleterske divizije od 22. aprila 1944. štabovima 1. i 13. proleterske brigade za raspored i dejstvo na prostorijama Jezero — Šipovo — Majdan — Šibovi i Rogolje — Podrašnica — Baraci — — — — — — — — — — — — — —	330
Izveštaj političkog komesara 11. NOU divizije od 22. aprila 1944. Štabu divizije o ulasku neprijateljskih snaga u Kotor-Varoš i Vrbanju — — — — — — — — — — — — — — — —	334
Naređenje Štaba 39. NOU divizije od 22. aprila 1944. Štabu 15-krajiske brigade da sa dva bataljona krene na sektor Gornjeg Pervana a jedan bataljon da ostavi u Piskavici — — — —	336
Naređenje Štaba 39. NOU divizije od 22. aprila 1944. Štabu 13. krajiske brigade za prebacivanje na sektor Sitnica — Klokotovac	337

Izvještaj komandanta 1. proleterske brigade od 22. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o ulasku neprijateljskih snaga u Mrkonjić-Grad i o rasporedu bataljona — — — — —	338
Zapovijest Štaba 16. muslimanske brigade od 22. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za likvidaciju četnika na prostoru Pejkovići — Mazoče — — — — —	340
Naređenje Štaba 3. korpusa NOVJ od 24. aprila 1944. štabovima 16. i 17. divizije za prebacivanje preko rijeke Drine na odsjeku Drinjača — Bajina Bašta i za izvođenje operacija u sadejstvu sa 2. proleterskom i 5. divizijom u zapadnoj Srbiji i 36. diviziji za napad na Zvornik — — — — —	341
Dopis Štaba 10. divizije od 24. aprila 1944. Štabu 5. korpusa NOVJ u kome se traži evakuacija teških ranjenika u savezničke zemlje radi liječenja — — — — —	347
Naređenje Štaba 11. NOU divizije od 24. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za raspored i dejstvo u sjevernom dijelu srednje Bosne — — — — —	349
Zapovijest Štaba 16. NOU divizije od 24. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za pokret na prostorije Nova Kasaba — Kravica. Poznanović — Faković i Šušnjari — Muslimanski i Pravoslavni Potočari — — — — —	351
Naređenje Štaba 39. NOU divizije od 24. aprila 1944. Štabu 15. krajiške brigade da dva bataljona prebaci u Kadinu Vodu za zatranje pravca od Banje Luke ka Sitnici — — — — —	353
Naređenje Štaba 39. NOU divizije od 24. aprila 1944. štabovima 13. krajiške brigade i udarnog NOP odreda za smjenu i posjedanje položaja Orahovljani — Kragljevići i Prisoje — Marčete — — — — —	355
Izvještaj komandanta 1. proleterske brigade od 24. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o rasporedu i deistvu na prostoru južno od komunikacije Rogolje — Mrkonjić-Grad — Jezero — — — — —	357
Izvještaj Štaba 11. hercegovačke brigade od 24. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o rasporedu brigade na prostoru Ubosko — Poljice — Zegulia, o rušenju komunikacija na Suvoviću i Trusini i o napadu na Svitavu — — — — —	359
Izvještaj Štaba 3. korpusa NOVJ od 25. aprila 1944. Vrhovnom štabu NOV i POJ o borbama u istočnoj Bosni u februaru — — — — —	362
Izvještaj Štaba 4. divizije od 25. aprila 1944. Štabu 5. korpusa NOVJ o dejstvu divizije u Bosanskoj krajini od 11. do 25. aprila — — — — —	367
Izvještaj komandanta 29. NOU divizije od 25. aprila 1944. Štabu divizije o borbama 10. hercegovačke brigade na Hadžibegovom brdu. Modropcu i u Radmilović Dubravi — — — — —	376
Izvještaj Štaba 1. proleterske brigade od 25. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o borbama na sektoru Jajce — Mrkonjić-Grad — — — — —	378
Izvještaj Štaba 10. hercegovačke brigade od 25. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o borbama na prostoru Hadžibegovo brdo — Dubovac i Gat — Pržine — Stepen — — — — —	380
Izvještaj Štaba 12. hercegovačke brigade od 25. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o napadu na četnike na položaju Crveno Brdo — Visočnik — Mahala — Donja Lastva i o situaciji na sektoru Grahova — — — — —	383
Izvještaj Štaba 12. slavonske brigade 12. NOU divizije od 25. aprila 1944. Štabu 6. korpusa NOVJ o drugaricama koje su se istakle u borbama — — — — —	385

Izveštaj Štaba 1. proletarskog korpusa od 26. aprila 1944. Načelniku Vrhovnog štaba NOV i POJ o situaciji u južnom dijelu zapadne Bosne — — — — — — — — — —	387
Naređenje Štaba 3. korpusa NOVJ od 26. aprila 1944. Štabu 27. divizije za upućivanje 2. krajiške brigade u sastav 17. divizije	389
Naređenje Štaba 5. korpusa NOVJ od 26. aprila 1944. štabovima potčinjenih jedinica da partizanskim stražama dadu oružje i starije borce — — — — — — — — — —	390
Naređenje Štaba 1. proletarske divizije od 26. aprila 1944. štabovima 1. i 13. proletarske brigade za raspored i ofanzivno dejstvo na komunikacijama Jajce — Mrkonjić-Grad, Jajce — Crna Rijeka i Rogolje — Crna Rijeka — — — — — — — —	391
Predlog Štaba 29. NOU divizije od 26. aprila 1944. Štabu 10. hercegovačke brigade za raspored i dejstvo na prostom Okolište — Vranja Dubrava. Zaušje — Bijela Rudina, Granica i Selišta — Plana — Trnovica — — — — — — — — — —	394
Izveštaj Štaba 1. proletarske brigade od 26. aprila 1944. Štabu 1. proletarske divizije o borbama na prostoru Jezero — Mrkonjić-Grad — — — — — — — — — —	398
Izveštaj Štaba 1. proletarske brigade od 26. aprila 1944. Štabu 1. proletarske divizije o borbama kod Jezera — — — — — — — — — —	399
Izveštaj Štaba 5. kozarske (krajiške) brigade od 26. aprila 1944. Štabu 11. NOU divizije o posjedanju određenih položaja i o napadu na Kotor-Varoš — — — — — — — — — —	401
Izveštaj Štaba 5. korpusa NOVJ od 27. aprila 1944. Vrhovnom štabu NOV i POJ o mjestima pogodnim za aerodrome — — — — — — — — — —	402
Izveštaj Štaba 39. NOU divizije od 27. aprila 1944. Štabu 5. korpusa NOVJ o dejstvu divizije od 28. marta do 13. aprila — — — — — — — — — —	403
Izveštaj Štaba 1. proletarske brigade od 27. aprila 1944. Štabu 1. proletarske divizije o borbama kod sela Brda, Šibova i Tonkovca — — — — — — — — — —	408
Izveštaj Štaba 2. vojvođanske brigade od 27. aprila 1944. Štabu 16. NOU divizije o prebacivanju i rasporedu brigade na sektoru Drinjača — Bačići — Bratunac — — — — — — — — — —	412
Izveštaj Štaba 10. hercegovačke brigade od 27. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o dolasku crnogorskih četnika u Bileću i o rasporedu bataljona na sektorima Bileće i Gacka — — — — — — — — — —	413
Izveštaj Štaba 11. krajiške brigade od 27. aprila 1944. Štabu 4. NOU divizije o dejstvu na prostoru Petkovac — Martin-Brdo — Brežićani — — — — — — — — — —	416
Naređenje Štaba 13. proletarske brigade „Rade Končar“ od 27. aprila 1944. štabovima bataljona za raspored i dejstvo na prostoru Rogolje — Mrkonjić-Grad — Crna Rijeka — — — — — — — — — —	417
Brojno stanje ljudstva, oružja, municije, komore, materijala za vezu i minerske opreme Udarnog NOP odreda 39. NOU divizije na dan 27. aprila 1944. godine — — — — — — — — — —	420
Naredba Štaba 5. korpusa NOVJ od 28. aprila 1944. o postavljanju vojnih rukovodilaca i o proglašenju Udarnog i Ramskog NOP odreda za 16. i 17. krajišku NOU brigadu — — — — — — — — — —	422
Naređenje Štaba 1. proletarske divizije od 28. aprila 1944. štabovima 1. i 13. proletarske brigade za napad na Mrkonjić-Grad i na komunikaciju Jezero — Mrkonjić-Grad — — — — — — — — — —	424
Naređenje Operativnog štaba 36. i 38. divizije od 28. aprila 1944. štabovima potčinjenih jedinica da obustave pokret i da se zadrže na položajima Sovari — Jezero, Stolica — Gradina, Simići — Ripa i Jakšići — Tomići — — — — — — — — — —	425

Izvjestaj Štaba 1. proleterske brigade od 28. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o dejstvu na sektoru Majdan – Jezero –	428
Izvjestaj Štaba 6. krajiške brigade od 28. aprila 1944. Štabu 4. NOU divizije o borbi kod Čardaka i Gudavca – – – – –	430
Izvjestaj Štaba 9. krajiške brigade od 28. aprila 1944. Štabu 10. NOU divizije o dejstvu 1. i 4. bataljona od 13. do 28. aprila	431
Brojno stanje ljudstva, naoružanja, komore, materijala za vezu i minerske opreme Podgrmečkog NOP odreda na dan 28. aprila 1944. godine – – – – –	436
Brojno stanje ljudstva i naoružanja Glamočkog NOP odreda na dan 28. aprila 1944. godine – – – – –	438
Naređenje Štaba 5. korpusa NOVJ od 29. aprila 1944. Štabu 4. divizije o stupanju na snagu nove formacije brdsko-haubičke i protivkolske baterije i za obuku posluge – – – – –	440
Izvjestaj Štaba 1. proleterske divizije od 29. aprila 1944. Štabu 1. proleterskog korpusa o dejstvima u drugoj polovini marta na sektorima Jajce. Župa i između rijeka Usore i Bosne – –	444
Naređenje Štaba 4. NOU divizije od 29. aprila 1944. štabovima Podgrmečkog, Kozarskog i Gradiško-lijevčanskog NOP odreda za ulazak diverzantskih četa u sastav odreda i za rad sa njima	448
Zapovijest Štaba grupe divizija 16, 36. i 38. od 29. aprila 1944. štabovima brigada za kontraofanzivu i razbijanje neprijateljskih snaga na liniji Betanj – Kalabače i za proboj ka Majeveci	449
Izvjestaj Štaba 1. proleterske brigade od 29. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o napadu na komunikaciju Mrkonjić-Grad – Jezero – – – – –	452
Dopunski izvještaj Štaba 1. proleterske brigade od 29. aprila 1944. Štabu 1. proleterske divizije o napadu na Previlu i o demonstrativnom napadu na Mrkonjić-Grad – – – – –	454
Izvjestaj Štaba 3. proleterske (ličke) brigade od 29. aprila 1944. Štabu 6. proleterske divizije „Nikola Tesla“ o borbama kod Osredaka, Dobrog Polja i Trubara – – – – –	456
Naređenje Štaba 3. korpusa NOVJ od 30. aprila 1944. štabovima 16. 36. i 38. divizije za raspored i dejstvo na prostoru Bijelo Polje – Akmačići, Donasci i Dole – – – – –	461
Zapovijest Štaba 16. NOU divizije od 30. aprila 1944. potčinjenim jedinicama za izbijanje na masiv Javornika i dejstvo ka Sekovićima – – – – –	462
Naređenje Štaba 39. NOU divizije od 30. aprila 1944. Štabu 15. krajiške brigade da sa jednim bataljonom napadne četnike na sektoru Tramošnia – Sokolovo – – – – –	465
Izvjestaj Štaba 39. NOU divizije od 30. aprila 1944. Štabu 5. korpusa NOVJ o dejstvu divizije od 12. do 30. aprila – – – – –	467
Izvjestaj Štaba 1. vojvođanske brigade od 30. aprila 1944. Štabu 16. NOU divizije o borbi na položaju Simići – Odžak – Ripa – Stupari – – – – –	474
Brojno stanje ljudstva i stoke 3. proleterske (krajiške) brigade na dan 30. aprila 1944. godine – – – – –	476
Izvjestaj Štaba 7. brigade od 30. aprila 1944. Štabu 10. NOU divizije o dejstvu brigade od 15. do 30. aprila – – – – –	477
Izvjestaj Štaba 11. hercegovačke brigade od 30. aprila 1944. Štabu 29. NOU divizije o dejstvu brigade na prostoru Stolac – Ljubinja – – – – –	480
Izvjestaj Štaba 12. krajiške brigade od 30. aprila 1944. Štabu 11. NOU divizije o dejstvu brigade od 15. do 30. aprila – –	483

Brojno stanje ljudstva, naoružanja i komore 12. krajiške brigade na dan 30. aprila 1944. godine	— — — — — — — —	488
Brojno stanje ljudstva, naoružanja i konja 12. hercegovačke brigade na dan 30. aprila 1944. godine	— — — — — — — —	490
Izvod iz knjige poslatih depeša Štaba 3. korpusa NOVJ za april 1944. godine	— — — — — — — —	492
Izvod iz operacijskog dnevnika Štaba 6. proleTERSke divizije „Nikola Tesla“ o dejstvima u aprilu 1944. godine	— — — — — — — —	506
Izvod iz operacijskog dnevnika Štaba 16. NOU divizije od 11. do 30. aprila 1944. godine	— — — — — — — —	534
Izvod iz operacijskog dnevnika Štaba 17. NOU divizije za april 1944. godine	— — — — — — — —	545
Izvod iz operacijskog dnevnika Štaba 4. vojvođanske brigade o borbama od 28. do 30. aprila 1944. godine	— — — — — — — —	564

II

Njemačka i ustaško-domobranska dokumenta

Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 2. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ na području Banje Luke i Brčko — Bijeljina	— — — — — — — —	571
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 3. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ na području Kostajnice, Jajca, Livna i Brčko — Bijeljina	— — — — — — — —	572
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 4. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ na području Donjeg Vakufa i Brčko — Čelić	— — — — — — — —	575
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 5. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ na području Jajca, Trnova i Brčko — Bijeljina	— — — — — — — —	577
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 7. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ na području Bosanskog Novog, Dervente, Brčko — Bijeljina i o zauzimanju Umčana	— — — — — — — —	580
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 9. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ kod Bosanske Krupe, Dervente, Bijeljine i Šabanaca	— — — — — — — —	582
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 10. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ u Bosni	— — — — — — — —	584
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 11. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ na području Jajca, Mrkonjić-Grada, Kalinovika i Foče	— — — — — — — —	586
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 15. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ na području Doboj — Teslić i kod Divuše	— — — — — — — —	588
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 17. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ u Bosni i Hercegovini	— — — — — — — —	590
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 19. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ na području Tuzle, Rogatice i Konjica	— — — — — — — —	593

Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 20. aprila 1944. o borbama na području Tuzla – Bijeljina – Brčko	5 9 5
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 21. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ u Bosni	597
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 22. aprila 1944. o napadu jedinica NOV i POJ na Prijedor i o borbama na području Banje Luke i Jajca	599
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 24. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ u Bosni	602
Bojna relacija 2. gorskog zdruga od 25. aprila 1944. o rasporedu i obezbjeđenju željezničke pruge Sarajevo – Mostar i o borbama protiv jedinica NOV i POJ u martu	605
Izveštaj komandanta Jugoistoka od 26. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ u Bosni i Hercegovini	611
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 26. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ na prostoru Donji Lapac – Suvaja, Livno – Glamoč, Donje Trnove, Donjeg Vakufa i kod Senkovića	612
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 28. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ kod Kotor-Varoša, Bugojna, Donjeg Vakufa, Jajca, Tuzle i Bileće	616
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 29. aprila 1944. o napadu na jedinice NOV i POJ kod Kresova, Vlasenice, Kladnja, Drinjača i Glavatičeva	618
Izveštaj komande Jugoistoka od 30. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ u istočnoj Bosni	621
Izveštaj Operativnog odjeljenja Ministarstva oružanih snaga NDH od 30. aprila 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ na području Tuzla – Zvornik, Rogatica – Sokolac, kod Srba i Bjelemića	622
Izvod iz operacijskog dnevnika 2. bataljona 13. brdskog lovačkog puka 7. SS divizije „Princ Eugen“ o borbama protiv jedinica NOV i POJ na sektoru Jajca, Mrkonjić-Grada i Tsslića u aprilu 1944. godine	624
Opšta bojna relacija 2. zbornog područja za april 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ u sjevernom dijelu srednje i istočne Bosne	635
Opšta bojna relacija Zapovjedništva 9. posadnog zdruga o dejstvima protiv jedinica NOV i POJ u Hercegovini i južnoj Dalmaciji u aprilu 1944. godine	648
Opšta bojna relacija Brzog zdruga za april 1944. o borbama protiv jedinica NOV i POJ oko Travnika	658